

Uitvoeringsagenda Arnhem Schoner 2025 – 2026

Inhoud

Inhoud	2
Opening	3
1. Van Burgerberaad naar Uitvoeringsagenda	4
1.1 Inleiding	4
1.2 De rode draden van het Burgerberaad Afval	4
1.3 Verwerking adviezen binnen de Afvalkoers	4
2. Van adviezen naar maatregelen	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Afwegingskader	6
2.3 Maatregelen	6
2.4 Optimalisatie inzamelvoorzieningen	7
2.5 Duidelijke informatie & positieve communicatie.....	11
2.6 Afval in de wijk!	14
2.7 Bedrijven	15
2.8 Klankbordgroep Burgerberaad Afval.....	16
2.9 Niet opgenomen (deel)adviezen	17
2.10 Overzicht maatregelen	19
Bijlage 1: Adviezen en Maatregelen	21
Bijlage 2: Stand van zaken Afvalkoers.....	23

Opening

Met genoegen presenteer ik de volledig op de adviezen van het Burgerberaad Afval gebaseerde Uitvoeringsagenda Arnhem Schoner 2025 – 2026.

“Wat kan de gemeente Arnhem doen om de hoeveelheid afval van inwoners, instellingen en bedrijven tot een minimum te beperken?” Dat is de vraag die wij als gemeente begin 2024 hebben gesteld aan het Burgerberaad Afval. Het eerste Burgerberaad van de gemeente Arnhem. Ik ben trots op de willekeurig gekozen Arnhemmers die met grote toewijding aan de slag zijn gegaan om een antwoord te formuleren op deze vraag van de gemeente.

Afval is een bijzonder onderwerp omdat iedereen het dagelijks heeft. Tegelijkertijd staan de meeste mensen er niet dagelijks bij stil. Afval, zo wordt nog wel eens gedacht, gooi je weg en dan komt het goed terecht. In Arnhem weten we dat dit niet zo makkelijk is. Arnhemmers vinden wat van afval. Van naastplaatsingen tot afvaltoerisme. En van een actieve rol van de gemeente tot zelf je stoep schoonhouden.

De betrokkenheid en het uitgesproken karakter van al die Arnhemmers in het Burgerberaad hebben geleid tot deze waardevolle adviezen. Als ik al een voorzichtige samenvatting mag maken, dan is deze te vatten in twee begrippen: betere voorzieningen en meer communicatie. Met deze adviezen als bouwstenen hebben we uiteindelijk deze mooie Uitvoeringsagenda samengesteld, die ik bij deze aan alle Arnhemmers aanbiedt.

Wij blijven samen werk maken van een schoon, heel en veilig Arnhem.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders

Bob Roelofs,

Wethouder afval en burgerparticipatie gemeente Arnhem

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 beschrijven we voor deze Uitvoeringsagenda relevante hoofdlijnen en ontwikkelingen, waaronder het Burgerberaad Afval en de positie van deze Uitvoeringsagenda ten opzichte van de huidige Afvalkoers Arnhem Schoner. In hoofdstuk 2 presenteren we de maatregelen en de keuzes die zijn gemaakt bij het vertalen van de adviezen van het Burgerberaad naar concrete maatregelen. Bijlage 1 bevat een overzicht van adviezen en maatregelen en laat zien welke adviezen binnen welke maatregelen zijn uitgewerkt. In Bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de voortgang van de huidige Afvalkoers Arnhem Schoner.

Verwijzingen en symbolen

1.1 | 1.1

In deze Uitvoeringsagenda worden bovenstaande verwijzingen gebruikt om te verwijzen naar een advies van het Burgerberaad Afval. De hierbij gebruikte nummering is gelijk aan de nummering van de adviezen zoals opgenomen in het [Eindrapport](#) van het Burgerberaad Afval.

- : Maatregel heeft naar verwachting vermindering van afvaldumping als effect. De mate waarin is niet op voorhand kwantitatief in te schatten.
- ▼ : Maatregel heeft naar verwachting een daling van het restafval en verbeterde afvalscheiding als effect. De mate waarin is niet op voorhand kwantitatief in te schatten.

1. Van Burgerberaad naar Uitvoeringsagenda

1.1 Inleiding

In 2024 heeft onze gemeente een Burgerberaad Afval georganiseerd met als centrale vraag: “*Wat kan de gemeente Arnhem doen om de hoeveelheid afval van inwoners, instellingen en bedrijven tot een minimum te beperken*”. Na 5 intensieve en waardevolle bijeenkomsten heeft het Burgerberaad Afval uiteindelijk [28 adviezen](#) geformuleerd.

Met deze Uitvoeringsagenda doen we recht aan de adviezen van het Burgerberaad. Van de 28 uitgebrachte adviezen zijn 24 adviezen grotendeels vertaald naar nieuwe maatregelen binnen deze agenda. Een klein aantal (deel)adviezen bleek niet haalbaar bij de eerste toetsing, maakte al deel uit van lopende uitvoering, of bleek niet effectief bij nadere beschouwing. Deze (deel)adviezen hebben we niet in deze agenda verwerkt.

In navolging van het Burgerberaad Afval richt deze agenda zich op de optimalisatie van *inzamelvoorzieningen* en *communicatie* als dragende pijlers voor afvalscheiding en goed afvalaanbiedgedrag. Deze optimalisatie geven we vorm met de behoeften van inwoners en wijken scherp op het netvlies; ook dit is een wens van het Burgerberaad. De adviezen van het Burgerberaad hebben we verwerkt in 16 maatregelen binnen de thema’s: ‘*Optimalisatie inzamelvoorzieningen*’, ‘*Duidelijke informatie & positieve communicatie*’, ‘*Afval in de wijk!*’, ‘*Bedrijven*’ en ‘*Klankbordgroep Burgerberaad Afval*’.

Voordat we in navolgend hoofdstuk 2 de op de adviezen gebaseerde maatregelen presenteren, behandelen we in dit hoofdstuk de hoofdlijnen van het Burgerberaad Afval en de wijze van verwerking van de adviezen in een Uitvoeringsagenda behorend bij de huidige Afvalkoers Arnhem Schoner.

1.2 De rode draden van het Burgerberaad Afval

Het Burgerberaad Afval zelf heeft in aanvulling op haar adviezen [4 rode draden](#) benoemd om de ‘hoofdlijnen en de samenhang tussen de adviezen’ te laten zien:

- **1. Een goed werkend, toegankelijk en begrijpelijk systeem als basis,**
- **2. Goede voorlichting en informatievoorziening,**
- **3. Erken de verschillen tussen wijken en doelgroepen, en**
- **4. Stimuleer goed gedrag van wijken, buurten en initiatieven**

Deze rode draden vatten de kern van het Burgerberaad goed samen. In een groot aantal adviezen laat het Burgerberaad Afval inderdaad zien dat inwoners afval graag goed en gescheiden willen aanbieden, maar dat hierbij verdere optimalisatie van zowel inzamelvoorzieningen als communicatie belangrijk is. En dat er bij het uitvoeren van deze optimalisatie oog moet zijn voor de mogelijkheden en behoeften van specifieke doelgroepen zoals hoog- en laagbouwhuishoudens, jongeren, ouderen, anderstaligen, ‘digibeten’, wijken en wijkbewoners.

Naast de brede set van adviezen gericht op ‘*optimalisatie met oog voor inwoners*’, zit in de 4de rode draad ook een verbreding van de maatschappelijke aandacht richting het thema ‘circulaire economie’ verweven. Meerdere adviezen van het Burgerberaad Afval richten zich op de wens om circulaire initiatieven op het gebied van afvalpreventie, hergebruik, ‘tweedehands consumeren’ en reparatie meer voor het voetlicht te brengen en te stimuleren.

In deze zelfde rode draad zit ook een aantal adviezen verpakt die oproepen om vooral positief te communiceren over goede voorbeelden van inwoners en om complimenten uit te delen aan inwoners die het goed doen. Bij deze adviezen wijst het Burgerberaad wel ook steeds op een meer correctieve aanpak als sluitstuk van een positieve aanpak. Voorbeelden van dit laatste zijn de (deel)adviezen die oproepen tot intensief toezicht op ongewenst aanbiedgedrag (afvaldumping) en het voorkomen van onrechtmatig gebruik van verzamelcontainers (afvaltoerisme).

1.3 Verwerking adviezen binnen de Afvalkoers

In het raadsvoorstel voor de instelling van het Burgerberaad Afval is vastgelegd dat de adviezen van het Burgerberaad worden getoetst op praktische en juridische haalbaarheid, en financiële aspecten en dat adviezen die door de toets komen, worden opgenomen in een raadsvoorstel voor nieuw afvalbeleid en zwaarwegend zijn in de besluitvorming door de raad.

In de huidige [Afvalkoers Arnhem Schoner](#) staan 2 ambities centraal: een schonere woonomgeving en een beter hergebruik van grondstoffen (en daarmee reductie van de hoeveelheid restafval). Met veel onderwerpen en maatregelen binnen deze Afvalkoers zijn we goed op weg. In de bijlage is een overzicht bijgevoegd van de voortgang op de belangrijkste ambities zoals opgenomen in [Arnhem Schoner](#) en het bijbehorend [raadsbesluit](#).

De rode draden en adviezen van het Burgerberaad Afval komen in de kern neer op een verdere optimalisatie en intensivering van de huidige aanpak en passen daarmee goed binnen de huidige beleidskaders, instrumenten en uitvoeringsmaatregelen van de Afvalkoers. Om deze reden verwerken we de adviezen in een Uitvoeringsagenda behorend bij de Afvalkoers als intensivering van en aanvulling op de al lopende uitvoeringsmaatregelen. De adviezen vormen de enige grondslag voor de deze Uitvoeringsagenda, er zijn verder geen aanvullende maatregelen toegevoegd.

Relevante ontwikkelingen

Sinds de vaststelling van de Afvalkoers hebben de stad en ontwikkelingen met betrekking tot het onderwerp afval niet stilgestaan. Onderstaand enkele relevante ontwikkelingen die zowel in de adviezen van het Burgerberaad terug te vinden zijn als relevant zijn geweest bij het verder vertalen van adviezen naar maatregelen.

Transitie circulaire economie

Een landelijke ontwikkeling die binnen het gemeentelijk afvalbeheer steeds meer vorm krijgt en die we ook terug zien in de adviezen van het Burgerberaad is de verdere transitie naar een circulaire economie. Voorbeelden hiervan zijn de nieuwe focus van het landelijke beleidsprogramma VANG (Van Afval Naar Grondstoffen) op recycling en kwaliteit van het ingezameld recyclebaar afval, het nieuwe Circulair Materialenplan dat in 2026 het huidige Landelijk Afvalbeheerplan vervangt en de uitbreiding van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) met meer productcategorieën (bijv. matrassen en luiers) en maatregelen (bijv. rondom wegwerpverpakkingen en statiegeld).

Arnhem verstedelijkt en verdicht

Lokaal zien we dat Arnhem verder verdicht en verstedelijkt. Dit heeft zijn weerslag op het afvalaanbod en de mogelijkheden van inwoners om afval goed en gescheiden aan te bieden. Afval en afvalscheiding in steden, en in het bijzonder in steden met veel hoogbouw, kent haar eigen dynamiek en uitdagingen. Waar inwoners van laagbouwoningen bij huis voorzieningen hebben voor afvalscheiding, moeten inwoners van hoogbouwoningen met de beperkte ruimte in huis goed gefacilieerd worden om afval makkelijk te kunnen scheiden. Ook zijn bijvoorbeeld niet alle inwoners in het bezit van een transportmogelijkheid voor het vervoer van afval. Verdichting en verstedelijking als thema is met de focus op 'optimalisatie van voorzieningen en communicatie met oog voor wijken en doelgroepen' ook duidelijk terug te vinden in de adviezen van het Burgerberaad.

Onrechtmatig afvalaanbod

Onrechtmatig afvalaanbod door inwoners van omliggende gemeenten (afvaltoerisme) en bedrijven is een actueel onderwerp dat we ook terugzien in enkele adviezen van het Burgerberaad Afval. Naar schatting is ongeveer 4,5% van de huidige hoeveelheid restafval afkomstig van afvaltoerisme en ongeveer 4,5% van onrechtmatig bedrijfsaanbod.

Arnhemse inzameling verandert

Een voor de uitwerking van de adviezen relevante lokale ontwikkeling is dat in 2024 bekend werd dat afvalinzamelaar PreZero na afloop van de huidige contractperiode stopt als inzamelaar van huishoudelijk afval. Momenteel verkent de gemeente haar opties voor de toekomstige organisatie en uitvoering van de afvalinzameling. Voor de uitwerking van adviezen naar maatregelen betekent dit concreet (zoals ook al in de toetsing bleek) dat PreZero op dit moment minder makkelijk tegemoet kan komen aan buitencontractuele verzoeken voor het uitvoeren van aanvullende werkzaamheden.

Nieuw afvalbeleid

In 2026 loopt de Afvalkoers Arnhem Schoner 2022-2026 af. Dit betekent dat ook de huidige uitvoering in dat jaar afloopt. In 2026 ontwikkelen we nieuw beleid als opvolger van de Afvalkoers. Bij het opstellen van dit nieuwe afvalbeleid kijken we naar een optimale combinatie van ambities en instrumenten passend bij landelijke en lokale ontwikkelingen.

2. Van adviezen naar maatregelen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk presenteren wij de op de adviezen van het Burgerberaad Afval gebaseerde maatregelen en lichten wij de afwegingen en keuzes toe die bij de totstandkoming van de maatregelen zijn gemaakt.

2.2 Afwegingskader

De door het Burgerberaad Afval geformuleerde adviezen vormen de enige basis voor de maatregelen in deze uitvoeringsagenda. Veel adviezen hebben we binnen deze agenda kunnen verwerken. Van de 28 uitgebrachte adviezen zijn 24 adviezen grotendeels vertaald naar maatregelen. Een klein aantal (deel)adviezen bleek niet haalbaar bij de eerste **toetsing**, maakte al deel uit van **lopende uitvoering** of bleek **verminderd effectief** bij nadere beschouwing. Deze (deel)adviezen hebben we niet in deze agenda verwerkt.

Voorafgaand aan het maken van deze Uitvoeringsagenda zijn alle adviezen door de gemeente **getoetst** op juridische en praktische haalbaarheid en op financiële aspecten. De resultaten van deze toetsing zijn opgenomen in twee toetsingsrapporten **deel A** (Samenvatting) en **deel B** (Toetsing). De toetsing liet zien dat sommige (deel)adviezen niet (volledig) praktisch of juridisch haalbaar zijn. Deze (deel)adviezen zijn niet verwerkt in de maatregelen van deze Uitvoeringsagenda.

Bij de verdere uitwerking van de adviezen naar maatregelen hebben we ook gekeken naar **overlap met lopend beleid of maatregelen**. Sommige door het Burgerberaad gegeven (deel)adviezen worden al in meer of mindere mate uitgevoerd binnen de lopende uitvoering van de Afvalkoers of andere gemeentelijke beleidsprogramma's. Dergelijke adviezen zien wij als een aanmoediging of bekrachtiging van het lopend gemeentelijk beleid zonder dat wij deze als nieuwe maatregel hebben verwerkt in deze agenda. In par. 2.9 en bijlage 1 lichten wij dit nader toe.

Ook het verwachte **milieurendement** en de verwachte praktische- of kosten**effectiviteit** van een potentiële maatregel hebben een rol gespeeld bij de wijze waarop adviezen in maatregelen zijn vertaald. Enkele (deel)adviezen zijn vanwege verwachte geringe effectiviteit niet opgenomen in deze agenda. In par. 2.9 en bijlage 1 lichten wij dit nader toe.

2.3 Maatregelen

Uiteindelijk hebben we met deze agenda een set van maatregelen samengesteld die recht doet aan de adviezen en rode draden van het Burgerberaad Afval en die de ambities en lopende maatregelen van de Afvalkoers 2022-2026 verder versterkt. In navolging van het Burgerberaad Afval is de rode draad van deze agenda de optimalisatie van *inzamelvoorzieningen* en *communicatie* als dragende pijlers voor afvalscheiding en afvalbewustwording. Deze optimalisatie geven we vorm met de behoeften van inwoners en wijken scherp op het netvlies, ook dit in navolging van het Burgerberaad.

We hebben de adviezen van het Burgerberaad Afval verwerkt in 16 maatregelen verdeeld over de volgende thema's:

- **Optimalisatie inzamelvoorzieningen**
- **Duidelijke informatie & positieve communicatie**
- **Afval in de wijk!**
- **Bedrijven**
- **Klankbordgroep Burgerberaad**

In de navolgende paragrafen lichten we per thema de bijbehorende maatregelen toe. Per maatregel maken we inzichtelijk op welk advies of welke adviezen van het Burgerberaad Afval de betreffende maatregel is gebaseerd. Daarnaast is dit in bijlage 1 overzichtelijk weergegeven voor alle adviezen en maatregelen. In een aparte paragraaf bespreken we daarnaast ook de (deel)adviezen die uiteindelijk niet zijn opgenomen in deze Uitvoeringsagenda.

Verwijzingen en symbolen

1.1 | 1.1

In dit hoofdstuk worden bovenstaande verwijzingen gebruikt om te verwijzen naar een advies van het Burgerberaad Afval. De hierbij gebruikte nummering is gelijk aan de nummering van de adviezen zoals opgenomen in het **Eindrapport** van het Burgerberaad Afval.

■ : Maatregel heeft naar verwachting vermindering van afvaldumping als effect. De mate waarin is niet op voorhand kwantitatief in te schatten.

▼ : Maatregel heeft naar verwachting een daling van het restafval en verbeterde afvalscheiding als effect. De mate waarin is niet op voorhand kwantitatief in te schatten.

2.4 Optimalisatie inzamelvoorzieningen

Huidige situatie

De algemene ambitie zoals geformuleerd in de Afvalkoers Arnhem Schoner is ‘meer hergebruik van grondstoffen en minder restafval’. Een belangrijk instrument dat we hebben gekozen om deze ambitie te verwezenlijken is **omgekeerd inzamelen**. Omgekeerd inzamelen houdt in dat we het aanbieden van recyclebare afvalstromen zo makkelijk mogelijk maken en het weggooiën van ongescheiden restafval minder makkelijk. Zo wordt GFE+T, PBD en papier & karton bij laagbouw-huishoudens ingezameld met minicontainers (kliko’s) en moet restafval worden weggebracht naar een verzamelcontainer verderop in de wijk. Hoogbouw-huishoudens hebben om deze reden zoveel mogelijk verzamelcontainers voor recyclebare afvalstromen in de nabije woonomgeving. De recyclebare afvalstromen glas en textiel kunnen door alle huishoudens relatief gemakkelijk aangeboden worden op centrale plekken in de wijk (bijv. wijkwinkelcentra).

Afvalstromen die niet via minicontainers of verzamelcontainers gescheiden kunnen of mogen worden aangeboden, worden ingezameld via de beide **afvalbrengstations** (alle afvalstromen incl. gevaarlijke afvalstromen), via **ophaalafspraken** aan huis (elektrische en elektronische apparatuur, matrassen, grof tuinafval en grofvuil) en via de **Milieubak** (‘klein grof afval’).¹ Voor het transport van afval naar de afvalbrengstations zijn er leen-aanhangers (op de afvalbrengstations) en leen-bakfietsen (pilots in Malburgen en Presikhaaf) beschikbaar. **Herbruikbaar goed** kan worden ingeleverd bij de winkel van 2Switch of de speciale hergebruik-container op beide afvalbrengstations.

Ondanks deze voorzieningen zien we dat er nog regelmatig grof afval naast verzamelcontainers, op straat of in het groen wordt **gedumpt**. Een ontwikkeling die we daarnaast zien nu alle verzamelcontainers vrij toegankelijk zijn, is **afvaltoerisme** en **onrechtmatig bedrijfsaanbod**. Naar schatting 4,5% van het afval in verzamelcontainers wordt aangeboden door inwoners uit omliggende gemeenten en 4,5% door bedrijven die niet deelnemen aan het gemeentelijk **reinigingsrecht**.

Burgerberaad Afval

Verschillende adviezen van het Burgerberaad Afval sturen aan op verdere optimalisatie van inzamelvoorzieningen voor (groepen van) inwoners. Zo heeft het Burgerberaad meerdere adviezen geformuleerd gericht op een betere beschikbaarheid en toegankelijkheid van **verzamelcontainers** in het algemeen (adviezen **4.1**, **5.1**) en van specifieke afvalstromen als GFE+T of textiel in het bijzonder (**5.5**, **7.1**). Ook wijst het Burgerberaad Afval op verdere optimalisatie van de **inzameling bij huis**. Voorbeelden hiervan zijn de adviezen gericht op de ‘seizoensgebonden intensivering van de GFE+T-inzameling met minicontainers’ (**5.5**), de ‘stadsbrede inzameling van textiel met zakken’ (**7.1**) en het ‘gratis verstrekken van composteerbare GFE-zakken’ (**7.2**).

Ook voor grove afvalstromen adviseert het Burgerberaad verdere optimalisatie. Bijvoorbeeld met adviezen over de ‘verruiming van de openingstijden van de afvalbrengstations’ (**5.3**), de ‘verruiming van ophaalmogelijkheden op **afpraak** voor grofvuil en groenafval’ (**5.3**, **5.5**), ‘**bakfietsen** voor afvaltransport naar de afvalbrengstations’ (**5.1**) en ‘(mobiele) ophaalpunten in de wijk voor herbruikbare spullen’ (**3.2**).

Om **afvaltoerisme** en **onrechtmatig aanbod** te voorkomen, adviseert het Burgerberaad om ‘de verzamelcontainers (weer) op slot te doen zonder kosten per zak in rekening te brengen’ (**4.1**) en daarnaast om te zoeken naar ‘instrumenten die rechtmatig aanbod door bedrijven ondersteunen’ (**8.1**). Met betrekking tot het onderwerp **afvaldumping** adviseert het Burgerberaad Afval om de focus te houden op de groep inwoners die wél wil (**1.4**) door goed gedrag positief te benadrukken (**2.2**, **2.3**) en tegelijkertijd om goed toezicht en handhaving op probleemplekken als sluitstuk van een positieve aanpak (**2.2**, **2.3**).

Een ander thema dat het Burgerberaad Afval behandelt, is de optimalisatie van voorzieningen voor afval in de **openbare ruimte**. Zo adviseert het Burgerberaad zwerfafvalkleppen in verzamelcontainers (**4.1**), statiegeldrekken aan afvalbakken (**5.2**, **8.2**) en afvalbakken voor het scheiden van afval op straat (**5.2**).

Uitvoeringsagenda

In deze uitvoeringsagenda sluiten wij graag aan bij de adviezen van het Burgerberaad Afval om afvalaanbod en afvalscheiding voor verschillende doelgroepen verder te optimaliseren. Er is ruimte voor verbetering van de inzameling van goed recyclebare afvalstromen. Het verder optimaliseren van het **netwerk van verzamelcontainers** is een van instrumenten om dit te doen. Een belangrijke actie die we voorafgaand aan het Burgerberaad hebben ingezet, is de in 2026 en 2027 geplande uitbreiding van het netwerk van GFE+T-verzamelcontainers voor de hoogbouw. Maar ook voor andere recyclebare afvalstromen zijn er in de stad nog kansen voor optimalisatie. Belangrijk aandachtspunt hierbij blijft

¹ Naast deze gemeentelijke kanalen kunnen bijvoorbeeld batterijen en elektronische producten ook bij sommige winkels worden ingeleverd, hetzelfde geldt voor herbruikbare goederen die bij tweedehands-winkels en kringlooporganisaties kunnen worden ingeleverd.

wel dat aangeboden recyclebare afvalstromen goed van kwaliteit zijn en geen stoffen bevatten, die recycling bemoeilijken.

De door het Burgerberaad Afval gewenste optimalisaties van de **inzameling bij huis** zijn, zo bleek ook al uit de toetsing, niet allemaal haalbaar. ‘Seizoensgebonden intensivering van de GFE+T-minicontainer-inzameling’ is op dit moment niet haalbaar mede vanwege de situatie bij afvalinzamelaar PreZero (zie hoofdstuk 1). Ook ‘stadsbrede textielinzameling met zakken’ bleek niet haalbaar. Hieraan bleek in het laatste jaar van uitvoering zeer weinig behoefte: inwoners boden nauwelijks iets aan, wat niet in verhouding staat tot de benodigde operationele inzet en de hiermee gemoeide kosten.

Wel haalbaar is het beter bekend maken van de bestaande dienstverlening (zie thema Duidelijke informatie en positieve communicatie). Zo is het bijvoorbeeld al mogelijk om een ophaalafpraak te maken voor textiel en kunnen huishoudens met veel GFE+T een tweede GFE+T-minicontainer aanvragen. Ook nemen we het advies van het Burgerberaad Afval over om gratis **composteerbare GFE-zakken** te verstrekken als hulpmiddel voor inwoners bij het gescheiden aanbieden van deze goed recyclebare afvalstroom.

Met deze Uitvoeringsagenda willen wij ook het aanbieden van allerlei soorten **grof afval** verder faciliteren waar mogelijk. Omdat het niet voor iedereen mogelijk is om naar een afvalbrengstation te gaan, houden we het serviceniveau op het aanbieden van afval **aan huis op afspraak** (grofvuil, groenafval, matrassen, elektra, textiel) en via de **Milieubak** hoog. Niet realiseerbaar, zo bleek al in de toetsing, mede vanwege de situatie bij afvalinzamelaar PreZero (zie hoofdstuk 1), is de verruiming van de huidige openingstijden van de beide afvalbrengstations (maandag t/m zaterdag van 9-17u).

Net als het Burgerberaad Afval vinden wij **afvaltoerisme** en **onrechtmatig bedrijfsaanbod** ongewenst. Hier willen we graag iets aan doen. De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om huishoudelijk afval van inwoners in te zamelen. Daar waar mogelijk mogen ook bedrijven tegen betaling gebruik maken van het systeem voor huishoudelijk afval (reinigingsrecht). Zowel landelijk als gemeentelijk afvalbeleid is er op gericht om afval zoveel mogelijk te recyclen en de hoeveelheid restafval te beperken. Onrechtmatig aanbod heeft een grote impact op de mate van recycling en drukt onevenredig op de afvalbegroting en daarmee op de afvalstoffenheffing voor Arnhemse inwoners.

Het thema **afvaldumping** vraagt om een meervoudige aanpak. In aanvulling op onze huidige hotspot-aanpak en al intensieve toezichtsinspanning willen we, in navolging van het Burgerberaad, vooral inzetten op duidelijke informatie over bestaande inzamelvoorzieningen en op positieve communicatie van het gewenste aanbodgedrag. (Zie thema ‘Duidelijke informatie en positieve communicatie’.)

Zoals ook uit de toetsing is gebleken, zijn een aantal door het Burgerberaad gewenste voorzieningen voor **afval in de openbare ruimte** niet haalbaar of weinig rendementsvol. Dit laatste geldt voor **zwerfvuilkleppen** op containers. Deze worden zelden gebruikt voor zwerfafval (ook als de containers op slot zitten) en vaker voor ander afval. Arnhemmers met een afvalpas kunnen hun afval altijd kwijt in de containers of thuis en op veel druk bezochte plekken staan publiek toegankelijke afvalbakken (prullenbakken) die ook voor niet-Arnhemmers toegankelijk zijn. Ook het plaatsen van **donneerringen** (statiegeldrekken) op afvalbakken is niet voldoende rendabel. De huidige doneerringen in Arnhem worden zelden gebruikt en ook in andere steden die pilots hebben gedaan met grotere hoeveelheden rekken wordt deze conclusie getrokken. Afvalscheiding in de openbare ruimte met **gescheiden afvalbakken** is, zo bleek ook uit de toetsing, niet haalbaar. In de praktijk leidt dit tot sterk vervuilde afvalstromen die alsnog moeten worden verbrand en is dit ook niet realiseerbaar gezien de huidige beschikbare inzet van personeel en materieel.

Maatregelen

Binnen het thema ‘Optimalisatie inzamelvoorzieningen’ nemen we de volgende maatregelen:

1. **Optimalisatie netwerk verzamelcontainers**
2. **Pilot gratis verstrekken van composteerbare zakken voor inzameling GFE+T**
3. **Continueren 2 x gratis grofvuil op afspraak**
4. **Intensiveren Milieubak in de wijk**
5. **Verzamelcontainers restafval en pbd voorzien van toegangscontrole**

Maatregel 1: Optimalisatie netwerk verzamelcontainers

4.1 5.1 5.5 7.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
1	2025	2026-2027	1.002	22	41	-18,9 *

We gaan het huidige netwerk van verzamelcontainers verder optimaliseren. Dit om het aanbieden van afval en het scheiden van recyclebare afvalstromen zo goed mogelijk te faciliteren. Daarnaast streven wij naar goed ontworpen en toegankelijke containerlocaties.

Deze maatregel omvat de volgende onderdelen:

- **Optimalisatie-onderzoek.** Optimalisatie van het verzamelcontainernetwerk vereist allereerst een *optimalisatie-onderzoek*. Hierin bekijken we welke locaties geschikt zijn en of deze locaties ook praktisch haalbaar zijn. In Arnhem is de druk op de openbare ruimte, zowel bovengronds als ondergronds, groot. Er zijn meerdere factoren van invloed op de mogelijkheid om verzamelcontainers te plaatsen of aanpassingen te doen aan bestaande containerlocaties. Nader onderzoek moet uitwijzen of beoogde locaties of aanpassingen ook daadwerkelijk in de praktijk haalbaar zijn. Hierbij bekijken we ook nieuwe oplossingen als bijvoorbeeld ondergrondse perscontainers. Bij dit optimalisatie-onderzoek worden alle huidige containerlocaties ook onderzocht op de aspecten toegankelijkheid en verlichting.
- **70 extra verzamelcontainers voor recyclebare afvalstromen:** wij schatten in dat er ongeveer 70 extra verzamelcontainers voor recyclebare afvalstromen (PBD, papier & karton, glas en textiel) aan het bestaande netwerk kunnen worden toegevoegd. Dit in aanvulling op de al lopende maatregel om 360 extra GFE+T-verzamelcontainers te plaatsen in 2026 en 2027.
- **Aanpassingen aan bestaande containerlocaties:** eventuele optimalisaties van bestaande containerlocaties (bijv. op het gebied van toegankelijkheid en verlichting) op basis van het onderzoek zijn sterk afhankelijk van praktische realiseerbaarheid, beschikbare openbare ruimte, beschikbaar budget en planning. Eventuele mogelijke aanpassingen worden gedaan gelijktijdig met bredere toekomstige (herinrichtings-)projecten. We verwachten niet dat het mogelijk is om alle containerlocaties aan te passen. De beschikbare openbare ruimte is hiervoor te beperkt.

* In dit effect is ook het verwachte effect van de al lopende maatregel voor het plaatsen van 360 extra GFE+T verzamelcontainers in 2026/2027 opgenomen, aangezien een soortgelijke maatregel ook door het Burgerberaad Afval is geadviseerd.

Maatregel 2: Pilot gratis verstrekken van composteerbare zakken voor inzameling GFE+T

7.2

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
2	2025	2026	-	205	-	-2,4

We gaan in 2026 gratis composteerbare GFE-zakken verstrekken. Op deze manier willen we in aanvulling op de geplande uitrol van 360 extra GFE+T-verzamelcontainers het scheiden van GFE+T verder stimuleren. Composteerbare GFE-zakken faciliteren zowel het bewaren van GFE in de keuken als het verplaatsen van GFE-afval naar een container. Dit laatste geldt met name voor hoogbouw-huishoudens die vanaf 2026/2027 enkel gebruik kunnen maken van een verzamelcontainer op straat.

De gratis beschikbare GFE-zakken zullen stadsbreed worden verspreid via gemeentelijke kanalen als de beide afvalbrengstations, de [Milieubak](#) en de balies van het stadhuis en loket zuid. Inwoners kunnen op vertoon van hun afvalpas gratis een gelimiteerde hoeveelheid zakken ophalen. Aanvullend hierop gaan we de GFE-zakken in enkele pilot-wijken ook breder verspreiden via onder andere supermarkten.

Wij kiezen er in eerste instantie voor om deze maatregel uit te voeren in de vorm van een pilot. Dit om eerst te onderzoeken of en in welke mate gebruik gemaakt wordt van de zakken en hoe dit gebruik zich verhoudt tot het milieurendement en de kosten.

Maatregel 3: Continueren 2 x gratis grofvuil op afspraak

5.3

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
3	2025	2026	-	100	-	■

We continueren de huidige maatregel '2 x per jaar gratis aan huis ophalen van grofvuil op afspraak'. Niet altijd en niet voor iedereen is een bezoek aan een van beide afvalbrengstations makkelijk of zelfs mogelijk. Om het (correct) aanbieden van grofvuil te stimuleren, kiezen wij ervoor om het huidige serviceniveau in ieder geval voor de duur van deze Uitvoeringsagenda te continueren.

In de gemeentelijke begroting was de maatregel '2 x gratis grofvuil op afspraak' bij wijze van pilot voorzien van begin 2023 tot eind 2024. Met de verlenging van deze maatregel sluiten wij zoveel mogelijk aan bij het advies van het Burgerberaad Afval op dit onderdeel. (In de toetsing bleek al dat de door het Burgerberaad geadviseerde 'vaker dan 2 x per jaar een grofvuilafpraak' of 'sneller een afspraak dan binnen de huidige 5 werkdagen' op dit moment niet haalbaar is vanwege de in hoofdstuk 1 geschetste situatie van afvalinzamelaar PreZero.)

Maatregel 4: Intensiveren Milieubak in de wijk

3.2

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
4	2025	2026	-	-	75	-0,1

We intensiveren de inzet van de [Milieubak](#) in de wijk. De Milieubak is een mobiel inleverpunt voor 'klein grof afval'. Op ongeveer 28 locaties verspreid over de stad staat deze ongeveer 4 keer per jaar een ochtend of middag. De Milieubak faciliteert het aanbieden van recyclebaar afval dat niet via containers gescheiden kan worden aangeboden of niet in de containers past of mag. Hiermee is de Milieubak, voor zover het 'klein grof afval' betreft, een goed alternatief voor het afvalbrengstation.

Met deze maatregel intensiveren we de aanwezigheid van de Milieubak per locatie met 1 extra dag (doordeweeks of zaterdag). De dagen waarop de Milieubak aanwezig is in de wijk zullen worden opgenomen in de afvalkalender. Ook gaan we actief de mogelijkheid onderzoeken om naast 'klein grof afval' ook klein herbruikbaar goed door de Milieubak te laten innemen. Tot slot wordt de Milieubak ook onderdeel van de 'Wijk-afvaldag' zoals beschreven in maatregel 13 bij het thema 'Afval in de wijk!'.

 4.1 2.2 2.3 5.4

Maatregel 5: Verzamelcontainers restafval en pbd voorzien van toegangscontrole

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
5	2025	'26-'27	2.500	811	457	-17,7

We voorzien verzamelcontainers van een toegangscontrole. Om onrechtmatig gebruik door niet-inwoners en bedrijven te voorkomen, voorzien we verzamelcontainers voor restafval en PBD van een 'toegangscontrolesysteem'. Dat betekent dat deze verzamelcontainers na invoering van dit systeem enkel toegankelijk zullen zijn met een afvalpas en daarmee enkel voor Arnhemse inwoners en voor bedrijven die deelnemen aan het gemeentelijk reinigingsrecht.

Het afsluiten van verzamelcontainers is een maatregel die een breed scala aan voorbereidingen en flankerende maatregelen vereist. Van inkoop en montage van de systemen tot stadsbrede communicatie, nieuwe afvalpassen en brede aanwezigheid in de stad tijdens de introductie.

Om de verwachte (tijdelijke) toename van het aantal dumpingen naast verzamelcontainers te adresseren, verhogen we met deze maatregel ook de toezichtinspanning in de wijk. Hiermee komen we tevens tegemoet aan de (deel)adviezen van het Burgerberaad met betrekking tot 'extra toezicht op probleempunten'. Ook een aantal andere (deel)adviezen van het Burgerberaad Afval worden met deze maatregel geadresseerd: een onderzoek naar de mogelijkheid om de afvalpas te digitaliseren (in de app) en het beschikbaar maken van een 'gratis 2de afvalpas'.

2.5 Duidelijke informatie & positieve communicatie

Huidige situatie

De gemeente communiceert op allerlei manieren en via allerlei kanalen over afval. Algemene informatie over de gemeentelijke afvaldienstverlening verloopt voornamelijk via de primaire online kanalen: arnhem.nl/afval, inzamelwijzer.prezero.com en de App van de inzamelwijzer. Daarnaast communiceren we via kleine en grote campagnes en zowel via brede kanalen als Facebook, Instagram en de Arnhemse Koerier als meer wijkgebonden kanalen als wijkkranten, borden of flyers. Op het gebied van jongeren-educatie is er o.a. het project [Duurzame Arnhemse Scholen](#) dat wordt uitgevoerd door subsidiepartner Natuurcentrum Arnhem, zijn er inzamelcompetities als de E-waste race en de Textielrace op basisscholen en participeren we in initiatieven als de Landelijke Opschoondag en de Afvalestafette.

Burgerberaad Afval

Het Burgerberaad Afval benadrukt in verschillende (deel)adviezen de behoefte aan **duidelijke en complete informatie**. Duidelijke informatie over de basisdienstverlening via primaire kanalen (arnhem.nl/afval, inzamelwijzer, inzamel-app) en containers (adviezen [1.1](#), [1.2](#), [5.1](#), [5.4](#)). Maar ook heeft het Burgerberaad behoefte aan meer specifieke informatie bijvoorbeeld over de gehele afvalketen ('*wat gebeurt er met ons afval?*') ([1.1](#), [7.4](#)), over de afvalsituatie in de wijk ([1.1](#)) of over inwoner-initiatieven op het gebied van afval en circulariteit ([2.2](#), [3.1](#), [6.1](#)).

Het Burgerberaad Afval wijst in meerdere adviezen ook op het belang van **maatwerk-communicatie** afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van inwoners en doelgroepen. Voorbeelden hiervan zijn de adviezen gericht op voorlichting voor nieuwe bewoners ([1.2](#), [5.4](#)), voorlichtingsacties en bewustwordingscompetities voor jongeren en scholen ([1.3](#), [2.2](#), [2.3](#)), een leuke 'inzamelbak voor vrijetijds-organisaties' ([1.3](#)), gebruik van beeldtaal en vertalingen voor anderstaligen en 'digibeten' ([1.1](#), [5.1](#), [6.1](#)) en het inzetten van meer wijkgerichte communicatie ([1.1](#), [2.2](#)).

Ook heeft het Burgerberaad Afval in verschillende adviezen aandacht voor het belang van **positieve communicatie** en het uitdelen van **complimenten** om goed afvalaanbiedgedrag meer voor het voetlicht te brengen en te stimuleren ([2.2](#), [2.3](#)).

Uitvoeringsagenda

Het Burgerberaad Afval geeft met haar adviezen een duidelijk signaal af om bij informatie en communicatie meer rekening te houden met de behoeften en mogelijkheden van inwoners. Niet alles wordt nu door iedereen gezien of begrepen. Dit heeft ook gevolgen voor de wijze waarop afval wordt aangeboden en gescheiden. Duidelijke en begrijpelijke informatie en positieve communicatie over afval, de circulaire economie en de gemeentelijke afvaldienstverlening is een van de dragende pijlers onder het gemeentelijk afvalbeleid. Met deze agenda willen we dit verder intensiveren.

Maatregelen

Binnen het thema 'Duidelijke informatie en positieve communicatie' nemen we de volgende maatregelen:

6. **Communiceren over afval en circulaire economie**
7. **Duidelijk en gericht informeren en communiceren**
8. **Vernieuwen arnhem.nl/afval, inzamelwijzer en App**
9. **Informatiebrochure nieuwe inwoners**
10. **Communiceren via containers**
11. **Verstevigen educatie op basisscholen**

Maatregel 6: Communiceren over afval en circulaire economie

1.4 2.2 2.3 3.2 6.1 7.4 9.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect Restafval (kg/inw)
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	
6	2025	'25-'26	-	20	18	▼

We gaan meer informeren en communiceren. Allereerst meer over afval en afvalscheiding, de afvalketen en over wat er gebeurt met het Arnhems afval nadat het is ingezameld. Hierin verweven we vaker relevante circulaire thema's als afvalpreventie, hergebruik en reparatie. Ook gaan we vaker en positief communiceren over goede voorbeelden in de wijk, bijvoorbeeld over inwoner-initiatieven gericht op afvalscheiding, circulaire economie en het voorkomen van afvaldumping. Tot slot gaan we meer communiceren over de gemeentelijke afvaldienstverlening en alle opties die inwoners hebben om afval aan te bieden. Het Burgerberaad Afval heeft laten zien dat niet alle diensten volledig bekend zijn bij inwoners. Er is hierin nog veel winst te behalen, bijvoorbeeld in de bekendheid van ophaalafspraken aan huis (matrassen, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, textiel, tuinafval en grofvuil), de bekendheid en mogelijkheden van de afvalbrengstations en de mogelijkheid om een tweede minicontainer voor GFE+T aan te vragen.

Maatregel 7: Duidelijk en gericht informeren en communiceren

1.2 2.2 6.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect Restafval (kg/inw)
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	
7	2025	'25-'26	-	-	20	▼

We gaan meer gericht informeren en communiceren met oog voor de behoeften van verschillende doelgroepen en wijken. We zoeken wijkkanalen meer op en verzorgen meer maatwerk-communicatie, zowel online als gedrukt. We gebruiken hierbij meer beeldtaal en/of andere talen waar nodig. Ook stadsbrede informatie en communicatie via onze primaire online kanalen (arnhem.nl/afval, inzamelwijzer.prezero.com, App) passen we op vergelijkbare wijze doelgroepbewust aan.

Maatregel 8: Vernieuwen arnhem.nl/afval, [inzamelwijzer](https://inzamelwijzer.prezero.nl) en App

1.1 2.2 5.4 6.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect Restafval (kg/inw)
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	
8	2025	'25-'26	-	25	10	▼

We vernieuwen onze primaire kanalen online kanalen arnhem.nl/afval, inzamelwijzer.prezero.nl en de App. We breiden deze uit met de informatie en communicatie zoals beschreven in maatregelen 6 en 7. Daarnaast stemmen we deze kanalen onderling beter op elkaar af en promoten we deze kanalen meer zodat deze bij inwoners beter bekend worden.

Maatregel 9: Informatiebrochure nieuwe inwoners

1.2 5.4

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect Restafval (kg/inw)
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	
9	2025	2026	-	-	10	▼

We sturen nieuwe of net verhuisde inwoners een informatiebrochure. In deze brochure nemen wij duidelijke informatie op over de gemeentelijke dienstverlening op het gebied van afval en nemen duidelijke verwijzingen op naar online informatie (o.a. arnhem.nl/afval, [inzamelwijzer](https://inzamelwijzer.prezero.nl), App).

Maatregel 10: Communiceren via containers

1.2 5.1 2.3

10	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
	2025	2026	-	25	15	▼

We gaan beter communiceren 'via containers'. We maken verzamelcontainers beter herkenbaar zodat het duidelijk is welk afval in welke container moet. Wij voeren dit geleidelijk uit in combinatie met huidige onderhoudswerkzaamheden aan verzamelcontainers.

Huishoudens in de laagbouw die gebruik maken van mini-containers geven wij minimaal 1 x per jaar via een containerhanger een compliment als dank voor het scheiden van afval. Deze 'complimenten-hanger' zal op een inzameldag aan de minicontainers worden gehangen.

Maatregel 11: Educatie op basisscholen verstevigen

1.3 2.2 2.3 6.2 7.3

11	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
	2025	2025	-	15	5	▼

We verstevigen de huidige educatie-inzet op basisscholen met thema's die het Burgerberaad heeft benadrukt. Educatie gericht op jongeren is een investering in het afvalscheidingsgedrag en in de circulaire economie van de toekomst. De gemeente doet al veel om afval, afvalscheiding, circulaire economie en zwerfval bij jongeren op de kaart te zetten. We ondersteunen het project [Duurzame Arnhemse Scholen](#) van onze vaste subsidiepartner voor natuur- en milieueducatie Natuurcentrum Arnhem, we voeren met partners projecten uit als de scholencompetities *Textiel Race* en *E-waste race* en we participeren in initiatieven als de Landelijke Opschoondag en de Afvalestafette.

Met deze maatregel willen we de adviezen van het Burgerberaad opvolgen door de bestaande inspanningen en samenwerkingen voort te zetten en verder aan te scherpen. We kiezen hierbij basisscholen als voornaamste focus, omdat deze, in tegenstelling tot middelbare scholen, daadwerkelijk ruimte hebben in het curriculum voor lespakketten en initiatieven. In samenwerking met Natuurcentrum Arnhem vullen we bestaande lespakketten binnen het project [Duurzame Arnhemse Scholen](#) verder aan met de thema's 'textiel(her)gebruik en -reparatie', 'voedselverspilling', en 'reparatie van spullen'. In 2025 ondersteunen we voor basisscholen de E-waste Race en in 2026 de Textiel Race.

2.6 Afval in de wijk!

Huidige situatie

In de Afvalkoers Arnhem Schoner 2022-2026 wordt al duidelijk benoemd dat ambities en doelstellingen niet enkel een zaak zijn van de gemeente en inzamelaars, maar vragen om nieuwe vormen van **samenwerking met de stad** door inwoners, woningcorporaties, scholen en bedrijven actief op te zoeken. De afgelopen periode hebben wij op een aantal vlakken deze samenwerking ook opgezocht bijvoorbeeld door samen te werken met inwoners en organisaties in de huidige hotspot-aanpak bij locaties waar regelmatig afval wordt gedumpt, bij buurt-opruimdagen en bij de aanpak en het opruimen van zwerfafval.

Burgerberaad Afval

Het Burgerberaad Afval wijst in meerdere adviezen op een meer **wijk- en doelgroepgerichte aanpak** en een actievere rol van de gemeente hierbij (adviezen 1.4, 2.2 en 6.2). Ook adviseert het Burgerberaad Afval om 'leuke dingen in de wijken te organiseren' om succesmomenten van opgevolgde adviezen te vieren (9.1).

Uitvoeringsagenda

Wij onderschrijven deze punten van het Burgerberaad. We zien dat een wijk- en doelgroepgerichte benadering bijdraagt aan het beter communiceren van afvalbeleid in de haarkvaten van de samenleving en daarmee ook bijdraagt aan het stimuleren van afvalscheiding en goed afvalaanbiedgedrag. Niet voor iedereen is afvalscheiding vanzelfsprekend en niet iedereen is bekend met alle gemeentelijke voorzieningen op het gebied van afval. We denken dat een actieve rol van de gemeente en een actieve benadering via wijkkanalen en inwoners hieraan kan bijdragen.

Maatregelen

Binnen het thema 'Afval in de wijk!' nemen we de volgende maatregelen:

12. Meer capaciteit voor de wijk

13. Wijk-afvaldag

Maatregel 12: Meer capaciteit voor de wijk

1.4 2.2 6.2 9.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
12	2025	2026	-	130	-	▼

We gaan voor de periode 2025 en 2026 meer capaciteit inruimen voor de wijk. Dit om meer in de wijk en via wijkkanalen behoeften en mogelijkheden op het gebied van afval op te halen en gericht te informeren en communiceren. Ook willen we gezamenlijk met de wijk initiatieven en activiteiten organiseren, waaronder de 'Wijkafval-dag' (maatregel 13).

Maatregel 13: Wijk-afvaldag

1.4 2.2 6.2 9.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
13	2025	2026	-	40	-	▼

In 2026 organiseren wij ongeveer 12 keer een *Wijk-afvaldag*. Hiermee komen wij tegemoet aan de behoefte van het Burgerberaad om informatieve activiteiten te organiseren en de successen van het Burgerberaad te vieren door 'leuke dingen te organiseren in de wijk'. In een Wijk-afvaldag combineren wij informatie, educatie en leuke activiteiten met (in sommige wijken) een opruimdag waar ook de Milieubak bij aanwezig zal zijn.

2.7 Bedrijven

Huidige situatie

Net als in iedere grote stad is de Arnhemse bedrijvenpopulatie een gevarieerde mix van grote en kleine bedrijven en van zwaar industriële bedrijven tot lichte horeca. Ieder bedrijf is op geheel eigen wijze op basis van ambitie of wettelijke verplichtingen bezig met de onderwerpen afval, recycling en circulaire economie. Bedrijven hebben de wettelijke **plicht** om afval af te laten voeren. Afhankelijk van de grootte van het bedrijf en de hoeveelheid en type afval dat in het bedrijf vrijkomt, is daarbij ook een bepaalde mate van afvalscheiding verplicht. Om afval (gescheiden) af te voeren, kunnen bedrijven ofwel een inzamelcontract met een particuliere inzamelaar afsluiten of kan er, in geval van bepaalde bedrijven in de Arnhemse binnenstad, via het **reinigingsrecht** worden aangesloten bij het gemeentelijk inzamelsysteem voor huishoudelijk afval.

Naast deze wettelijke verplichting zijn bedrijven vaak op allerlei manieren bezig met onderwerpen als afvalvermindering en afvalscheiding. Deels ook in samenwerking met de gemeente, bijvoorbeeld via het beleidsveld **Circulaire Economie** en de uitvoeringsagenda **Arnhem Circulair**. Ook werken we als gemeente samen met bedrijven of bedrijfsorganisaties bij de aanpak van afvaldump of zwerfafval. In 2024/2025 zijn ongeveer 300 bedrijven in, met name, het stadscentrum bezocht om bedrijven te informeren over zwerfafval-verplichtingen en mogelijkheden op het gebied van afval. Ook bezoeken we regelmatig bedrijven buiten het centrum met diezelfde informatie en werken we met geïnteresseerde bedrijven aan een zwerfafval-aanpak.

Burgerberaad Afval

Het Burgerberaad Afval laat zich in meerdere adviezen uit over de thema's afvalvermindering en afvalscheiding bij bedrijven. Bijvoorbeeld door te adviseren dat de gemeente het gesprek en de **kennisdeling** tussen bedrijven faciliteert (8.3) of dat de gemeente afvalscheiding door medewerkers van bedrijven verder stimuleert (8.4). Ook adviseert het Burgerberaad om alles in het werk te stellen om te voorkomen dat **statiegeldproducten** in het restafval terechtkomen (8.2). Het Burgerberaad adviseert verder om te onderzoeken welke instrumenten er zijn om **bedrijven** te stimuleren om afval goed aan te bieden via een particulier afvalcontract of gemeentelijk reinigingsrecht (8.1). Ter stimulering van een circulaire economie adviseert het Burgerberaad om te kijken naar het vestigingsbeleid voor bedrijven met duurzame bedrijfsprocessen en om nationaal aandacht te vragen voor wetgeving voor duurzame bedrijfsprocessen (2.1).

Uitvoeringsagenda

In deze Uitvoeringsagenda willen we zo goed mogelijk tegemoet komen aan de adviezen van het Burgerberaad op het thema Bedrijven. Via bedrijfsorganisaties kunnen we in gesprek met bedrijven over afval, afvalvermindering en afvalscheiding. Ook willen we graag alle opties (waaronder aanpassing van het reinigingsrecht) verder onderzoeken om bedrijven verder te stimuleren om afval goed aan te bieden.

Maatregelen

Binnen het thema 'Bedrijven' nemen we de volgende maatregelen:

14. In gesprek met bedrijven over afval
15. Onderzoek instrumenten voor bedrijfsaanbod

Maatregel 14: In gesprek met bedrijven over afval

8.3

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
14	2025	2026	-	5	-	▼

Wij gaan in gesprek met bedrijven over afval, afvalvermindering en afvalscheiding en over de problemen die bedrijven ervaren op het gebied van afval. We zoeken contact met bedrijven via bestaande bedrijvengremia en via deze kanalen organiseren we netwerkbijeenkomsten over genoemde thema's.

Maatregel 15: Onderzoek instrumenten voor bedrijfsaanbod

8.1

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
15	2025	2025	-	50	-	▼

Wij gaan de haalbaarheid van verschillende wettelijke instrumenten onderzoeken die het goed aanbieden van bedrijfsafval in de stad ondersteunen, waaronder verschillende vormen van het instrument reinigingsrecht.

2.8 Klankbordgroep Burgerberaad Afval

Burgerberaad Afval

Het Burgerberaad Afval heeft in advies 9.3 geadviseerd om een **klankbordgroep** in te stellen van een ‘gemêleerde groep van maximaal 10 deelnemers aan het Burgerberaad’. Dit om ‘de adviezen aan de gemeenteraad toe te lichten, het proces te bewaken en interpretatie te borgen’.

Uitvoeringsagenda

Met onderstaande maatregel komen wij tegemoet aan het advies van het Burgerberaad. In Advies 9.3 geeft het Burgerberaad aan dat de klankbordgroep de adviezen graag aan de gemeenteraad toelicht. De adviezen zijn inmiddels gedeeld met de gemeenteraad. Bij de uitnodiging voor de raadsbehandeling van deze Uitvoeringsagenda nodigen we uitdrukkelijk alle deelnemers aan het Burgerberaad Afval uit om de informerende vergadering bij te wonen en eventueel in te spreken. Op die manier borgen we dat er toch een mogelijkheid tot toelichting is. Daarnaast willen we natuurlijk graag in gesprek met de deelnemers aan het Burgerberaad Afval over de vertaling van adviezen naar deze Uitvoeringsagenda en de keuzes die hierbij gemaakt zijn.

Maatregelen

Binnen het thema ‘Klankbordgroep Burgerberaad Afval’ nemen we de volgende maatregelen:

16. Instellen van een Klankbordgroep Burgerberaad Aval

Maatregel 16: Instellen van een klankborggroep Burgerberaad Afval

9.3

	Planning		Kosten (€ x 1000)			Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	Restafval (kg/inw)
16	2025	2025	-	-	5	▼

We stellen een Klankbordgroep Burgerberaad Afval in. In deze Klankbordgroep bespreken we samen met een selecte groep deelnemers aan het Burgerberaad Afval de uitwerking van de adviezen naar maatregelen en de hierbij gemaakte overwegingen en keuzes. Wij organiseren deze Klankbordgroep in 2025.

2.9 Niet opgenomen (deel)adviezen

Zoals in par. 2.2 toegelicht zijn veel rode draden en adviezen vertaald binnen een of meerdere maatregelen in deze agenda. Van de 28 uitgebrachte adviezen zijn 24 adviezen grotendeels vertaald naar maatregelen. Een klein aantal (deel)adviezen bleek niet haalbaar bij de eerste toetsing, maakte al deel uit van lopende uitvoering of bleek verminderd effectief bij nadere beschouwing. Deze (deel)adviezen hebben we niet in deze agenda verwerkt. In deze paragraaf bespreken we de (deel)adviezen die niet zijn in een van de maatregelen zijn verwerkt. Aanvullend geven we in bijlage 1 overzichtelijk per (deel)advies aan binnen welke maatregel een advies is verwerkt en welke (deel)adviezen niet binnen de maatregelen zijn opgenomen.

Toetsing

Voorafgaand aan het maken van deze Uitvoeringsagenda zijn alle adviezen door de gemeente **getoetst** op juridische en praktische haalbaarheid en op financiële aspecten. De resultaten van deze toetsing zijn opgenomen in twee toetsingsrapporten [deel A](#) (Samenvatting) en [deel B](#) (Toetsing). De toetsing liet zien dat sommige (deel)adviezen niet (volledig) praktisch of juridisch haalbaar zijn. Deze (deel)adviezen zijn niet verwerkt in de maatregelen van deze Uitvoeringsagenda. Adviezen en deeladviezen die niet door de toetsing zijn gekomen, worden in deze paragraaf niet besproken. Zie hiervoor de toetsing zelf of voor een samenvatting per deeladvies de tabel in bijlage 1.

Overlap met lopend beleid en uitvoering

Bij de verdere uitwerking van de adviezen naar maatregelen hebben we ook gekeken naar **overlap met lopend beleid of maatregelen**. Sommige door het Burgerberaad Afval gegeven (deel)adviezen worden al in meer of mindere mate uitgevoerd binnen de lopende uitvoering van de Afvalkoers Arnhem Schoner, [Arnhem Circulair](#) of andere gemeentelijke beleidsprogramma's. Dergelijke adviezen zien wij als een aanmoediging of bekrachtiging van het lopend gemeentelijk beleid zonder dat wij deze als nieuwe maatregel hebben verwerkt in deze agenda.

Deeladviezen 2.1.3, 2.1.4, 8.2.1: Lobby en (regionale) samenwerking

Het Burgerberaad Afval roept op om op nationaal niveau aandacht te vragen voor thema's als 'duurzame bedrijfsprocessen', 'afvalpreventie', 'aanvullende wetgeving' en 'uitbreiding innamepunten statiegeldproducten'. Het kanaal waarbinnen onze gemeente en ander gemeenten dit soort oproepen al vaak doen is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Ook door deelname aan andere nationale en regionale overleggen laten we ons geluid horen. Met regiogemeenten wordt op zeer regelmatige basis overlegd en kennis en ervaring uitgewisseld. Op het gebied van circulaire economie zijn de provincie en de Groene Metropool Regio (GMR) de netwerken waarbinnen heel veel gedeeld en geleerd wordt. Directere gemeentelijke kanalen richting het kabinet en de kamers zijn in ontwikkeling, al zijn deze kanalen meer gericht op het typisch Arnhemse belang en minder op algemene oproepen en belangen.

Advies 5.1.4: Bakfietsen en ophaalkarren

In de zoektocht naar verhoging van de service voor inwoners op grofvuil adviseert het Burgerberaad om bakfietsen ter beschikking te stellen waarmee grofvuil naar de afvalbrengstations gebracht kan worden. Bakfietsen zijn al onderdeel van de lopende 'hotspot-aanpak' van de Afvalkoers Arnhem Schoner. Op dit moment loopt er een kleinschalige proef met bakfietsen in Presikhaaf. En ook in Malburgen starten we met een beperkt aantal fietsen. Op basis van deze proef bekijken we of de bakfietsen vast onderdeel kunnen worden van onze service. Op onze afvalbrengstations staan per locatie twee aanhangers die gratis gereserveerd en geleend kunnen worden door inwoners.

Advies 3.1.5: Visie en uitvoering circulaire economie

Het Burgerberaad adviseert een lange termijnvisie op te stellen voor circulaire economie. In 2021 is de [visie circulaire economie](#) vastgesteld. Eind 2024 is hierop de (inmiddels tweede) [uitvoeringsagenda Arnhem Circulair 2024-2026](#) vastgesteld. Informatievoorziening en wijken hebben in de visie en de uitvoeringsagenda een plek.

Adviezen 3.1.1, 3.1.4, 3.1.5, 7.3.3: Stimuleren van circulaire initiatieven

In verschillende (deel)adviezen roept het Burgerberaad op tot het faciliteren en stimuleren van initiatieven op het gebied van reparatie, hergebruik en tweedehands verkoop. De gemeente Arnhem heeft gekozen voor de subsidie als haalbaar instrument om dergelijke initiatieven te stimuleren. Deze subsidieregeling bestaat op dit moment al in de vorm van de [Subsidieregeling Circulaire Initiatieven](#).

Niet overgenomen (deel)adviezen

Naast overlap met bestaande maatregelen hebben ook het verwachte **milieurendement** en de verwachte **praktische - of kosteneffectiviteit** van een potentiële maatregel een rol gespeeld bij de wijze waarop adviezen in maatregelen zijn vertaald. Enkele (deel)adviezen zijn vanwege verwachte geringe effectiviteit niet opgenomen in deze agenda.

Adviezen 1.3.1, 7.3.2, 7.4.4: Voor wat betreft *middelbaar* onderwijs en *inzamelvoorzieningen*.

Het Burgerberaad adviseert om meer in te zetten op educatie op scholen. Tevens wordt geadviseerd aandacht te geven aan afvalscheiding bij vrijetijdsvoorzieningen (middels het beschikbaar stellen van een inzamelmiddel). In de toetsing is de kanttekening gemaakt dat de gemeente geen directe invloed heeft op het curriculum op scholen. Wij kunnen de inhoud niet bepalen. Dit curriculum zit, zeker op middelbare scholen, vol. Onze partner op het gebied van natuur- en milieu-educatie (Natuurcentrum Arnhem) geeft aan dat zij geen programma's hebben voor het voortgezet onderwijs en dat hun inspanningen om iets met middelbare scholen te doen op dit vlak, niet succesvol geweest zijn. Zowel de scholen als de doelgroep zijn moeilijk bereikbaar. Het ontwikkelen van lesprogramma's die de gemeente aan zou kunnen bieden, is duur. Dit in combinatie met een verwacht (zeer) gering resultaat, maakt dat dit (deel van het) advies niet overgenomen wordt. Met maatregel 10 in deze agenda verstevigen we wel op advies van het Burgerberaad de huidige educatieve inzet in het primair onderwijs.

Kosteneffectiviteit is de reden dat we geen 'inzamelmiddel beschikbaar stellen aan vrijetijdsvoorzieningen'. Zoals in de toetsing aangetekend wordt, is het vrijwel zeker dat het beschikbaar stellen van een inzamelmiddel (voor gescheiden inzameling) aan vrijetijdsvoorzieningen zonder verdere uitleg en beheer niet gaat leiden tot een verhoging van de bewustwording terwijl de kosten wel hoog zijn. De ingezamelde stromen zouden daarnaast dermate vervuild zijn, dat deze toch als restafval verbrand zouden worden.

Deeladviezen 4.1.5, 5.2.1, 7.1.2 en 8.2.2: zwerfafvalklep en doneerring

Het Burgerberaad Afval adviseert om de ondergrondse containers te voorzien van een zwerfvuilklepje zodat inwoners daar consumptie-afval in kunnen gooien. De ondergrondse container dient zo eigenlijk als prullenbak. De zwerfvuilklepjes zijn bij de introductie van diftar in 2020 geïnstalleerd om zo inwoners eigenlijk door de hele stad de mogelijkheid te bieden om consumptie-afval altijd kwijt te kunnen indien er geen prullenbakken in de buurt zijn. Prullenbakken staan in veel minder grote aantallen in de wijken en voornamelijk in de buurt van winkels en doorstroomlocaties (ook bushaltes). Sinds het stoppen met diftar in 2021 staan alle containers open en kunnen inwoners het consumptie-afval ook weer kosteloos in de reguliere inwerpopening van de container gooien. Het Burgerberaad adviseert de containers alleen toegankelijk te maken met een Arnhemse afvalpas en niet opnieuw diftar in te voeren. De containers blijven dus toegankelijk voor Arnhemmers en zij kunnen dus hun consumptie-afval altijd in de containers kwijt. Het installeren van een zwerfafvalklepje op containers waar deze nog niet in zit, heeft hiermee geen toegevoegde waarde aangezien de containers gratis toegankelijk blijven en op druk bezochte locaties vrijwel altijd prullenbakken aanwezig zijn.

Het Burgerberaad Afval adviseert om op prullenbakken een doneerring te plaatsen waar inwoners hun statiegeldflesjes en -blikjes in kunnen plaatsen. Een pilot die wij uitgevoerd hebben laat zien dat de ringen eigenlijk niet gebruikt worden. Op meerdere momenten hebben wij de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Andere gemeenten geven hetzelfde signaal (o.a. [Almere](#), [Breda](#) en [Leiden](#)). Maar ook in Duitsland is al langer met ringen, rekjes en bakken ervaring opgedaan. Ook [hier lezen we weinig succesverhalen](#). Hoewel het praktisch en juridisch haalbaar is om de rekjes te plaatsen, nemen wij het advies niet over vanwege uitblijvende effectiviteit.

Deeladviezen 8.4.1 - 8.4.4

Het Burgerberaad adviseert om een publiciteitscampagne te starten waarmee bedrijven en werknemers van bedrijven worden gestimuleerd om ook op het werk afval te scheiden. Daarnaast adviseert het Burgerberaad Afval hierbij ook een bedrijvencompetitie en informatiepakketten. Dit advies nemen we niet over. Een dergelijke campagne kost veel geld en de effectiviteit ervan wordt erg laag ingeschat. Bedrijfsafval is geen eenduidige afvalstroom. Het overgrote deel van het bedrijfsafval bestaat uit productie-afval. Hier hebben werknemers van bedrijven een minder directe invloed op. De bedoelde campagne richt zich ook niet op dit afval maar juist op 'consumptie' afval. Denk aan plastic verpakkingen, voedselresten en papier/karton. Uit [onderzoek](#) blijkt dat bij heel veel bedrijven papier & karton al gescheiden wordt. Daarnaast zien we een steeds betere scheiding van plastics, mede door de invoering van statiegeld op drankflesjes en blikjes. Slechts een klein deel van dit bedrijfsafval betreft voedselresten. Daarnaast zien we dat de totale hoeveelheid afval die vrijkomt bij kantoren en (kleine) bedrijven zeer beperkt lijkt ten opzichte van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval. Een relatief dure campagne voor bedrijven waarin we moeten hopen op de deelname door bedrijven, lijkt dus een zeer beperkte afvalscheiding tot gevolg te hebben. Wel gaan we in gesprek met bedrijven over afval, afvalvermindering en afvalscheiding en zullen daar ook aandacht besteden aan het thema 'afvalscheiding door medewerkers van bedrijven' (zie maatregel 14).

2.10 Overzicht maatregelen

Maatregel	Planning		Kosten per soort (€ x 1000)			Kosten per jaar (€ x 1000)					Effect
	Opstart	Uitvoering	Investering	Incidenteel	Structureel	2025	2026	2027	2028	2029	Restafval (kg/inw)
1	2025	'26-'27	1.002	22	41	43	41	154	152	151	-18,9
2	2025	2026	-	205	-	10	195	-	-	-	-2,4
3	2025	2026	-	100	-	-	100	-	-	-	■
4	2025	2026	-	-	75	-	75	75	75	75	-0,1
5	2025	'26-'27	2.500	811	457	-	1.579	989	981	973	-17,7
6	2025	'25-'26	-	20	18	18	38	18	18	18	▼
7	2025	'25-'26	-	-	20	20	20	20	20	20	▼
8	2025	'25-'26	-	25	10	35	10	10	10	10	▼
9	2025	2026	-	-	10	-	10	10	10	10	▼
10	2025	2026	-	25	15	29	26	15	15	15	▼
11	2025	2025	-	15	5	20	5	5	5	5	▼
12	2025	2026	-	130	-	30	100	-	-	-	▼
13	2025	2026	-	40	-	-	40	-	-	-	▼
14	2025	2026	-	5	-	-	5	-	-	-	▼
15	2025	2025	-	50	-	50	-	-	-	-	▼
16	2025	2025	-	-	5	5	5	-	-	-	▼
Totaal (€ x 1000)			3.502	1.448	656	260	2.249	1.296	1.286	1.277	
Potentieel Financieel effect (€ x 1000)			-	-	-	-	-235	-712	-769	-940	
Totaal (€ x 1000) inclusief potentieel financieel effect			-	-	-	260	2.014	584	517	337	
Per huishouden (€) (gemiddeld)						-	29,14	16,79	16,66	16,54	
Per huishouden (€) inclusief potentieel financieel effect (gemiddeld)						-	26,09	7,56	6,70	4,36	

Legenda

- : Maatregel heeft naar verwachting vermindering van afvaldumping als effect. De mate waarin is niet op voorhand kwantitatief in te schatten.
- ▼ : Maatregel heeft naar verwachting een daling van het restafval en verbeterde afvalscheiding als effect. De mate waarin is niet op voorhand kwantitatief in te schatten.
- Investeringen:** financiële investeringen in middelen (en alle daaraan verbonden werkzaamheden) die langjarig worden gebruikt en daarom over meerdere jaren (vaak 5 of 10 jaar) verdeeld worden afgeschreven. In het kostenoverzicht staan enkel 5 van deze jaren (2025-2029) vermeld. Conform het gemeentelijk beleid op investeringen, worden implementatie- en organisatiekosten die nodig zijn om de investering te implementeren, opgenomen in het totale investeringsbedrag en de daaruit volgende kapitaallasten per jaarschijf.
- Incidentele kosten:** kosten voor projecten of werkzaamheden die maar 1 keer worden uitgevoerd en die niet verbonden zijn aan een investering.
- Structurele kosten:** kosten die jaarlijks terugkeren, niet zijnde kapitaallasten.
- Kosten per jaar:** De kosten van een maatregel per jaar zijn een optelling van incidentele en structurele kosten en kapitaallasten.
- (Potentieel) Financieel effect:** Som van het financiële (potentiële) effect van alle maatregelen. Een voorbeeld van een financieel effect is de vermeden kosten voor de verbranding van afval als restafval ten opzichte van de kosten die worden gemaakt voor de gescheiden inzameling van dit afval.

Bijlage 1: Adviezen en Maatregelen

Opgenomen		Niet opgenomen deeladviezen Burgerberaad (nummers verwijzen naar de deeladviezen zoals genummerd in de <u>toetsing</u>)			
Advies BB Afval	Maatregel(en) Uitvoeringsagend a	Toetsing	Overlap met lopend beleid en uitvoering	Kosten/technisch ineffectief	Toelichting
1.1	8	2			2: Zie toetsing: gepersonaliseerde informatie is niet haalbaar, (sommige) wijkinformatie wel
1.2	7, 9, 10	2			2: zie toetsing, een uitgebreide afvalkalender is digitaal haalbaar, papieren kalenders stadsbreed verspreiden is niet praktisch haalbaar i.v.m. mogelijke wijzigingen in inzameling.
1.3	11			1,2	1,2: Een leuke inzamelbak verstrekken aan scholen en vrijetijdsvoorzieningen is niet opgenomen in de agenda vanwege de verwachte lage (kosten)effectiviteit.
1.4	12,13				-
2.1	-		1-5		1-5: Deze adviezen maken grotendeels al deel uit van de bestaande Uitvoeringsagenda Arnhem Circulair . Dit geldt zowel voor aandacht voor het vestigingsklimaat, als voor samenwerking op provinciaal niveau als de lobby voor extra wetgeving voor duurzame bedrijfsprocessen.
2.2	7,12,13		4		4: De huidige handhaving en toezicht op probleemplekken is op dit moment al vrij intensief. Verdere intensivering heeft weinig meerwaarde voor de handhaafbaarheid.
2.3	6,10,11		4		4: De huidige handhaving en toezicht op probleemplekken is op dit moment al vrij intensief. Verdere intensivering heeft weinig meerwaarde voor de handhaafbaarheid.
3.1	-	2,3	1,4, 5		1,4,5: We zien de subsidie als haalbaar instrument om circulaire initiatieven te ondersteunen. Deze is al beschikbaar via de Subsidieregeling Circulaire Initiatieven . Initiatieven moeten zich wel zelf melden. Het inventariseren van de ondersteuningsbehoefte van initiatieven loopt al grotendeels via de bestaande Uitvoeringsagenda Arnhem Circulair . 2;3: Een 'overzicht' of 'overzichtskaart' van maatschappelijke en commerciële reparatiemogelijkheden is theoretisch haalbaar, maar is praktisch haast onuitvoerbaar: het is voor een gemeente onmogelijk om hierin op structurele basis compleet te zijn en up-to-date te blijven, waardoor een ongelijk speelveld kan ontstaan waarin sommige bedrijven worden bevoordeeld.
3.2	4,6	1,2,3, 5	7		1,2,3,5: Het 'plaatsen van kleine inleverpunten voor herbruikbaar goed op toegankelijke plekken' of bij 'verzamelcontainers' is niet haalbaar. Dit vanwege ruimtegebrek, risico op grofvuil-dumping en de bij herbruikbaar goed benodigde persoonlijke kwaliteitsbeoordeling. 'Inzameling/verkoop via vlooiemarkten' of 'het ondersteunen van online 2dehands markten' is ook niet haalbaar: (online) verkoop is een commerciële activiteit die daarnaast al door de private markt wordt opgepakt. 7: We benadrukken in onze citymarketing al de rol van Arnhem als groene stad en modestad. Dit zullen we blijven doen.
4.1	1,5	8,9		5	5: Zwerfafvalkleppen hebben weinig meerwaarde, worden voor andere doeleinden gebruikt, en daarnaast zijn verzamelcontainers zijn (met pas) toegankelijk. Op drukke plekken bevinden publiek toegankelijke prullenbakken. 8: Het verbeteren van de beschikbaarheid van afvalcontainers is deels haalbaar, maar "maximaal 100 meter lopen" zoals het advies stelt, is niet haalbaar. Dit met name vanwege beschikbare ruimte en bij restafval ook strijdig met het huidige beleid (omgekeerd inzamelen). 9: 'Verlichting plaatsen rondom alle afvalcontainers' is niet praktisch haalbaar.
5.1	1, 10		4		4: Bakfietsen/ophaalwagens voor transport grof afval naar de afvalbrengstations zijn momenteel als pilot in Presikhaaf en Malburgen al onderdeel van de lopende 'hotspot-aanpak' van Arnhem Schoner. Op basis van deze proef bekijken we of bakfietsen vast onderdeel kunnen worden van onze service. Op onze afvalbrengstations staan per locatie twee aanhangers die gratis gereserveerd en geleend kunnen worden door inwoners.
5.2	-	1a		1b	1a: De motivatie van inwoners en bezoekers om afval te scheiden in de openbare ruimte is zeer laag. De gescheiden afvalstromen zijn vaak vervuild met ander afval en bevatten dan ook vaak te veel stoffen om na inzameling ook daadwerkelijk gescheiden te kunnen worden verwerkt. Daarnaast zou gescheiden inzameling een te grote impact hebben op de huidige, bij aannemers aanbestede, uitvoeringspraktijk. 1b: Statiegeldrekken/doneerringen: niet effectief en rendabel. De huidige doneerringen in Arnhem worden zelden gebruikt en ook in andere steden die pilots hebben gedaan met grotere hoeveelheden rekken wordt deze conclusie getrokken.
5.3	3	1, 2			1,2: Verruiming openingstijden ABS en meer frequente gratis ophaalservice voor grofvuil niet realiseerbaar mede i.v.m. huidige situatie PreZero (zie Hoofdstuk 1).
5.4	8,9	3			3: 'De afvalpas aan de app toevoegen' is op dit moment nog niet praktisch haalbaar. Wel gaan we onderzoeken of dit in de toekomst mogelijk is.
5.5	6	2,3	1		1: Dit deeladvies maakt al deel uit van lopend beleid en uitvoering 2: Niet realiseerbaar mede vanwege huidige situatie PreZero (Zie Hoofdstuk 1) 3: Niet haalbaar. Momenteel staat er al een uitbreiding van 350 extra GFE+T-verzamelcontainers gepland. Hierbij is gekozen voor een bovengrondse variant i.v.m. de beperkte ruimte ondergronds en de verwachte stankoverlast bij ondergrondse GFE+T-inzameling.
6.1	6, 7	6			6: Verwijzing naar 'stefie.nl' is niet haalbaar en ook niet nodig: de gemeente spant zich in om zo toegankelijk mogelijk met alle doelgroepen te communiceren.
6.2	12	5			5: Meer onderzoek doen om meer data te krijgen over wat nodig is in een wijk' is grotendeels praktisch haalbaar. Kwalitatief onderzoek naar de behoeftes per

			wijk is praktisch haalbaar. Niet alle afvalinformatie kan op wijkniveau worden onderzocht en inzichtelijk worden gemaakt. Dit omdat veel afvalstromen niet per wijk worden ingezameld.
7.1	1, 6	1	1: Verwijzen naar tweedehandskledingwinkels kan enkel in z'n algemeenheid. Het is voor een gemeente niet (makkelijk) haalbaar om te verwijzen naar specifieke bedrijven en hierin compleet te zijn en up-to-date te blijven. Het risico hierbij is dat er een ongelijk speelveld ontstaat waarin sommige bedrijven worden bevoordeeld.
7.2	2	3	2: Na de geplande stadsdekkende uitbreiding van de GFE+T-verzamelcontainers (2026) krijgen alle inwoners in de hoogbouw automatisch toegang. 3: Niet haalbaar: de huidige acceptatievoorwaarden zijn gebaseerd op dwingende eisen op het gebied van arbo, veiligheid en afvalverwerking.
7.3	6,11,13	3,4	3: We zien de subsidie als haalbaar instrument om circulaire initiatieven te ondersteunen. Deze is al beschikbaar via de Subsidieregeling Circulaire Initiatieven . 4: Lopende uitvoering via de bestaande Uitvoeringsagenda Arnhem Circulair
7.4	6,11	2,3	2: Het is haalbaar om meer 'informatie en inzicht te geven' over textiel. Informatievoorziening over 'o.a. beurzen' is echter niet haalbaar omdat het moeilijk is om hierin compleet te zijn en up-to-date te blijven met als gevolg dat sommige commerciële activiteiten mogelijk worden bevoordeeld. 3: Het 'stimuleren van een laag BTW-tarief' niet haalbaar: voor kledingreparatie-organisaties geldt al het laagste tarief.
8.1	15		-
8.2	-	3	1: Momenteel al voorwerp van landelijke en politieke discussie. Arnhem monitort en agendeert wanneer nodig. 2: Statiegeldrekken/doneerringen: niet rendabel. De huidige doneerringen in Arnhem worden zelden gebruikt en ook in andere steden die pilots hebben gedaan met grotere hoeveelheden rekken wordt deze conclusie getrokken. 3: Een 'verplicht statiegeldsysteem' is in tegenspraak met staand gemeentelijk evenementenbeleid. Conform de landelijke SUP-richtlijn hebben betrokken ondernemers de keuze tussen hergebruik (met retoursysteem) of hoogwaardige recycling. Gemeente Arnhem kiest er bewust voor deze keuzevrijheid intact te laten: het milieurendement van beide opties is sterk afhankelijk van de situatie en evenementorganisaties zijn gebaat bij eenduidige regelgeving.
8.3	14	4	Het 'faciliteren van een afvaldeskundige die geïnteresseerde bedrijven inzicht geeft is niet haalbaar. Een gemeente is gebonden aan regels m.b.t. staatssteun, behoorlijk bestuur en concurrentievervalsing. Maatwerk-advisering kan leiden tot een ongelijk speelveld waarin sommige bedrijven worden bevoordeeld, is een economische activiteit waarvoor een gemeente de integrale kostprijs moet doorberekenen en is een intensieve activiteit die reeds afdoende door de private markt wordt uitgevoerd. De gemeente Arnhem ziet hierin voor zichzelf geen rol en meerwaarde. Daarnaast zijn de juridische risico's te groot om te mitigeren.
8.4	(14)	1,2, 3,4	1,2, 3,4: We gaan in gesprek met bedrijven over afval, afvalvermindering en afvalscheiding, ook met en door medewerkers van bedrijven (Zie maatregel 14). We organiseren hiervoor geen aparte campagne, competitie of informatiepakketten.
9.1	6, 13		-
9.2	Toetsing		Onderdeel van de Toetsing van de adviezen was een kosten-baten-analyse.
9.3	16		

Bijlage 2: Stand van zaken Afvalkoers

Ambitie	Status
We willen de landelijke (VANG)doelstelling van 30 kilogram restafval per inwoner in 2025 halen	→
We willen dat maximaal 30% van de ingezamelde PBD afgekeurd wordt (ten opzichte van 50% in 2022)	✓
We organiseren een burgerberaad over afval	✓
We evalueren het afvalbeleid (inclusief de Arnhem Schoner) in 2023	✓
We doen onderzoek naar de opties voor het machinaal nascheiden van PBD in Arnhem	✓
We verhogen de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing stapsgewijs naar 95% in 2026	↗
We maken bedrijven verantwoordelijk voor het schoonhouden van hun omgeving en we gaan met ze in gesprek over hun aandeel in de afvalproductie	↗
We zetten in op preventie en gedragsverandering	↗
We reduceren het aantal bij- en naastplaatsingen op de top-20 hotspots met 50%	↗
We reduceren het aantal hotspots met 25%	→
We willen een stadsdekkend netwerk van zwerfafvalvrijwilligers.	✓
We realiseren een stadsdekkend netwerk van GFE+T verzamelcontainers zodat alle bewoners van hoogbouw een bereikbare GFE+T container tot hun beschikking hebben. Zo kunnen we stoppen met inzameling via citybins	↗
We beginnen met maatwerk in wijken (bijvoorbeeld met opruimdagen)	↗
We onderzoeken de (on)mogelijkheden van het bedrijfsafval en met name het reinigingsrecht	→
We voeren de ja-ja sticker in.	✓
We komen met een praktische beleidslijn voor het afval van maatschappelijke initiatieven	→
We willen het onderwerp afval bij scholen meer onder de aandacht brengen	↗
We zetten een klankbordgroep afval op	↗
Preventie en recycling van luiers en incontinentiemateriaal	→

Legenda: ✓ = uitgevoerd/afgerond | ↗ = in uitvoering / op koers | → = nog niet opgestart / nog niet op koers

Afvalhoeveelheden

In 2024 werd er in totaal 216 kg/inw fijn ongescheiden restafval ingezameld. Het fijn ongescheiden restafval bevat gemiddeld nog ongeveer 69 kilogram per inwoner GFE+T, 18 kg/inw papier & karton, 16 kg/inw PBD en 15 kg/inw textiel.

Het aandeel hoogbouw en de stedelijkheid van de stad en de hieraan verbonden beperktere mogelijkheden van inwoners om afval goed en gescheiden aan te bieden, zijn belangrijke elementen in het verklaren van de huidige afvalprestatie. Arnhem staat in deze niet alleen. Steden met vergelijkbare kenmerken ervaren vaak dezelfde spanning tussen ambities en mogelijkheden van inwoners. Met de toenemende verstedelijking van Arnhem (van 49% naar 58% in 2040) neemt dit verder toe.

Naast hoogbouw en stedelijkheid verklaart onrechtmatig aanbod van afval ook een deel van de afvalprestatie. Naar schatting wordt ongeveer 4,5% van het restafval aangeboden door inwoners van alle omliggende gemeenten die in hun eigen gemeente moeten betalen voor restafval (afvaltoerisme). Eenzelfde hoeveelheid van ongeveer 4,5% restafval wordt jaarlijks onrechtmatig aangeboden door Arnhemse bedrijven die geen gebruik maken van het reinigingsrecht en niet-Arnhemse bedrijven.

Ieder kwartaal wordt een [rapport](#) gemaakt en gedeeld met de gemeenteraad met daarin opgenomen de hoeveelheden van in Arnhem ingezameld huishoudelijk afval en afvalstromen.